

ВИКОНАВЧИЙ ОРГАН КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
(КИЇВСЬКА МІСЬКА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ)

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ
(ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ
«КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ
ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЇ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчально-виробничої роботи
Ірина БАБЕНКО

30.08.2024 року

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

18 Виробництво та технології

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

186 Видавництво та поліграфія

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА
ПРОГРАМА**

Друкарське виробництво

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ
СТУПІНЬ**

Фаховий молодший бакалавр

ОСВІТНЯ КВАЛІФІКАЦІЯ

**Фаховий молодший бакалавр з видавництва та
поліграфії**

ВИКЛАДАЧ

Угляренко Олена Миколаївна
cro.uhliarenko@gmail.com

Київ-2024

Укладач: Угларенко Олена Миколаївна, к.е.н., доцент, спеціаліст вищої категорії

(підпис)

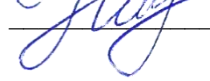
РОЗГЛЯНУТО ТА ПОГОДЖЕНО

на засіданні циклової комісії

«Видавництво та поліграфія»

Протокол від 29.08.2024 №1

Голова циклової комісії

_____ Анна НІКОЛАЄВА

ПОГОДЖЕНО:

Заступник директора з навчальної роботи

_____ Оксана СТОГНІЙ

Гарант освітньо-професійної програми

_____ Анна НІКОЛАЄВА

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ «КИЇВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ КОЛЕДЖ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ПОЛІГРАФІЙ»	
	С И Л А Б У С навчальної дисципліни ОК23 ЕКОНОМІКА І ОРГАНІЗАЦІЯ ВИРОБНИЦТВА
Галузь знань	18 Виробництво та технології
Спеціальність	186 Видавництво та поліграфія
Спеціалізація	-
Освітньо-професійна програма	Друкарське виробництво
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Основні характеристики навчальної дисципліни	
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/ загальна кількість годин.	2 кредити/ 60 годин, зокрема: лекції – 30 год., семінарські, практичні – 15 год., самостійна робота – 15 год.
Форма підсумкового контролю	Іспит
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська
Рік підготовки/ семестр навчання	1,2 / II, III семестри
Дні занять	згідно розкладу
Консультації	згідно графіку
Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Вивчення дисципліни ґрунтується на знаннях, отриманих здобувачами освіти, при вивченні таких дисциплін як: «Основи ринкової економіки», «Основи інноваційного підприємництва», «Економічна теорія»
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Економіка і організація виробництва» надає знання в області організації промислового виробництва, достатніми для кваліфікаційного вирішення завдань, що виникають в процесі роботи у керівника і працівника спеціального підрозділу; надає фахівцям навички проектування організації виробництва і діяльності з організаційного вдосконалення виробничих систем на підприємствах промисловості; навчає здобувача вирішувати у взаємозв'язку завдання вдосконалення техніки, технології та організації виробництва і підвищення на цій основі ефективності роботи підприємств; надання знань щодо планування та обліку виробничих процесів та інвестиційної діяльності розвитку виробничого підприємства.
Методи навчання	Поспднання традиційних та нетрадиційних методів викладання із використанням інноваційних технологій:

	пояснювально-демонстраційний метод, (розповідь-пояснення, бесіда, лекція, лекція з презентаційним супроводом); метод проблемного викладання метод демонстрацій практичний метод (лабораторні роботи, розв'язування якісних і розрахункових задач а творчих завдань, виступи, підготовка інформації); практичні методи стимулювання інтересу і мотивації до навчання (мозковий штурм, цікаві факти, презентації, фрагменти фільмів, документальні фільми, відеоролики). застосування інформаційних технологій.
Компетентності, які набуваються при вивченні дисципліни	ІК Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання у видавничо-поліграфічній галузі або в процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів технічних, природничих, гуманітарних, соціальних наук та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях. ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. СК1. Здатність застосовувати нормативно-правові акти у сфері видавництва та поліграфії, дотримуватися міжнародних та національних стандартів під час створення та виготовлення видавничо-поліграфічної продукції. СК2. Здатність розуміти технологічний процес, притаманний усім етапам виготовлення друкованих і електронних видань, пакувань, мультимедійних інформаційних продуктів та інших видів виробів видавництва та поліграфії. СК4. Здатність вибирати технології, матеріали, обладнання, апаратно-програмне забезпечення, методи і засоби контролю для проєктування технологічного процесу виготовлення видавничо-поліграфічної продукції згідно з вимогами замовника, умовами виробництва, особливостями поліграфічних матеріалів тощо. СК8. Здатність вирішувати технологічні завдання, які пов'язані з підготовкою матеріалів, напівфабрикатів і обладнання до роботи та друкування продукції різними способами.
Заплановані результати навчання	РН2. Знати положення законодавства, чинного у сфері видавничо-поліграфічної справи, дотримуватися вимог міждержавних та національних стандартів при створенні та виготовленні видавничо-поліграфічної продукції. РН3. Знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, необхідну для розв'язання теоретичних і практичних завдань видавництва і поліграфії. РН9. Оптимально обирати технології, матеріали, обладнання, апаратно-програмного забезпечення, методів і засобів контролю для проєктування технологічного процесу виготовлення видавничо-поліграфічної продукції згідно з вимогами замовника, умовами виробництва, особливостями поліграфічних матеріалів тощо. РН15. Розуміти методи, процеси та технології виготовлення поліграфічної продукції та розраховувати параметри проєктованих книжково-журнальних, газетних та рекламних видань, пакувальної продукції тощо.
Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання	
Щодо відвідування занять	відвідування занять є обов'язковим; за об'єктивних причин (хвороба, працевлаштування, стажування, форс-мажорні обставини) навчання може відбуватись з

	використанням технологій дистанційного навчання (Google Class, Zoom, Google Meet, Viber тощо)
Щодо термінів виконання та перескладання	завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку; перескладання тематичного/семестрового контролю здійснюється з дозволу викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний) Відпрацьовувати пропущені заняття відповідно до графіку проведення консультацій та за допомогою технологій дистанційного навчання.
Щодо академічної доброчесності	Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними. Дотримуватись Положення про академічну доброчесність Коледжу. Списування, плагіат, фабрикація під час виконання самостійної роботи та екзамену заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; позбавлення академічної стипендії позбавлення наданих закладом освіти пільг. Дотримуватись принципів академічної доброчесності, правил цитування під час створення презентацій, відповідей на заняттях, підготовки доповідей, курсових проектів (робіт). Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання коледжі. З метою контролю виконання завдань екзамену в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно-комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Google Meet, Viber тощо) <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btfqyn</i>
Організація освітнього процесу	Організація освітнього процесу та відвідування занять здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу фахового молодшого бакалавра в комунальному закладі професійної (професійно-технічної) освіти “Київський професійний коледж інформаційних технологій та поліграфії” <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/btptyob</i>
Можливості інклюзивної освіти	Прописано відповідно до політики КПКІТП у відповідності до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 15 грудня 2021 року № 1321 <i>Інформація доступна за покликанням: https://surl.li/iwfgtc</i>
Доступ до курсу в системі дистанційного навчання	Навчальні матеріали дисципліни розміщені на інтерактивній платформі Google Classroom <i>Інформація доступна за покликанням:</i> <i>ДВ-1 https://classroom.google.com/c/NDk0NDIxNTk1Njk4?cjc=imrcpfi</i> <i>ДВ-2 https://classroom.google.com/c/NTQ1ODIzNDQ1NzEz?cjc=7o6c66y</i>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Блок змістових модулів 1. Економіка підприємства

Змістовий модуль 1. Поліграфія як галузь промисловості.

Економіко-організаційна характеристика підприємств поліграфічної промисловості. Історія та розвиток поліграфічної промисловості в Україні. Ринок поліграфічних послуг в Україні та світі. Види поліграфічних послуг. Організація підприємницької діяльності на ринку поліграфії. Взаємозв'язки підприємства з іншими суб'єктами господарювання, ринку, працівниками, державою.

Змістовий модуль 2. Науково-технічний прогрес.

Економічна сутність та зміст науково-технічного прогресу. Накопичення і витрачання науково-технічного потенціалу. Економічна політика як фактор формування довгострокових тенденцій економічного зростання. Фінансові джерела забезпечення науково-технічного прогресу. Економічні проблеми науково-технічного прогресу.

Змістовий модуль 3. Якість продукції.

Сутність системи забезпечення якості продукції на підприємствах. Об'єкти, види, засоби і методи технічного контролю якості продукції. Класифікація, облік і аналіз браку за видами та причинами. Забезпечення ринкової новизни та конкурентоспроможності продукції. Зарубіжний досвід управління якістю продукції і забезпечення її конкурентоспроможності. Стандартизація та сертифікація продукції. Економіка якості: основні поняття. Основні вимоги до системи економіки якості. Значення витрат на якість і економіки якості. Ціна якості. Види витрат на якість. Аналіз та оцінка витрат на якість. Межі витрат на якість і їх співвідношення з іншими видами витрат. Основні проблеми, що виникають у зв'язку з впровадженням систем менеджменту якості.

Змістовий модуль 4. Виробнича програма підприємства.

Виробнича програма організації: поняття, структура, формування. Кількісні показники виробничої програми організації. Вартісні показники виробничої програми організації. Виробнича потужність організації та методика її розрахунку. Шляхи поліпшення використання виробничої потужності.

Змістовий модуль 5. Кадри підприємства та продуктивність праці.

Склад і структура персоналу. Кадри підприємства, їх роль та значення. Кадри підприємства: класифікація та показники руху і продуктивності праці. Ринок праці. Управління кадрами підприємства. Ефективність використання персоналу підприємства. Кадри підприємства, їх рух і продуктивність праці. Продуктивність праці: методи вимірювання і чинники впливу. Мотивація як фактор підвищення продуктивності праці. Шляхи підвищення продуктивності праці і планування чисельності працівників.

Змістовий модуль 6. Основні фонди та виробнича потужність.

Загальна характеристика основних виробничих фондів і їх класифікація. Поняття, склад, структура та оцінка основних фондів організації. Знос і амортизація основних фондів. Відтворення основних фондів. Фінансові джерела формування основних фондів. Джерела

відновлення основних засобів. Показники використання основних фондів. Виробничі потужності підприємства. Напрямки поліпшення використання основних фондів і виробничих потужностей. Одиниці виміру виробничої потужності. Особливості розрахунку виробничих потужностей. Порядок розробки балансу виробничих потужностей.

Змістовий модуль 7. Оплата праці.

Ринок праці і вплив на нього рівня оплати праці. Нормативні правові акти з оплати праці. Оплата праці: форми і системи. Структура заробітної плати. Види, системи і форми оплати праці як основа формування системи мотивації персоналу. Розрахунки з персоналом з оплати праці. Категорії персоналу, професійні та кваліфікаційні. Особливості оплати праці різних категорій персоналу. Роль надбавок і доплат у стимулюванні праці. Роль компетенцій в оплаті праці. КРІ. Премії: їх сутність, показники преміювання. Трудова і виконавська дисципліна.

Блок змістових модулів 2. Організація виробництва

Змістовий модуль 8. Розподіл і кооперація праці.

Організація праці в системі виробництва і управлінні персоналом. Поділ і кооперація праці на підприємстві проектування і раціоналізація організації праці. Організація робочих місць на промисловому підприємстві. Організація обслуговування робочих місць на підприємстві організація гнучких робочих місць і виробничих ділянок. Форми організації праці та їх ефективність. Обґрунтування економічної ефективності нововведень в області організації праці. Основи нормування праці. Регламентація праці персоналу вивчення трудових процесів і витрат робочого часу. Аналіз робочого часу. Сутність, цілі та завдання атестації та раціоналізації робочих місць. Раціональні режими праці і відпочинку. Кадрові служби як організатор праці персоналу на підприємстві. Особливості організації управлінської праці. Роль і місце інформації в організації праці управлінського персоналу.

Змістовий модуль 9. Типи виробництва і виробнича структура підприємства.

Класифікація видів і форм підприємств. Виробнича структура підприємства. Типи виробничих процесів. Виробничий цикл. Організація виробничого процесу. Організація виробництва не поточними методами. Організація виробництва поточними методами. Розміщення підприємств. Потокове виробництво і його значення в ринковій економіці. Організація використання сировини. Організація нормування праці. Організація ремонтного господарства. Організація матеріально-технічного постачання і складського господарства. Організація управління виробництвом. Спеціалізація виробництва. Виробниче кооперування. Комбінування виробництва. Концентрація виробництва. Диверсифікація виробництва.

Змістовий модуль 10. Основи технічного нормування праці.

Сутність нормування праці. Види норм праці та методи їх встановлення. Характеристика основних об'єктів нормування. Основні поняття теорії нормування праці. Методи нормування праці. Методи дослідження трудових процесів і витрат робочого часу. Хронометраж: сутність, цілі, етапи проведення, обробка результатів. Фотохронометраж. Технічний розрахунок машинного часу. Нормування праці робітників, зайнятих налагодженням і технічним обслуговуванням виробництва. Нормування праці обслуговуючих робітників. Нормування праці керівників, фахівців і службовців. Нормативні матеріали для визначення норм праці. Методи створення трудових нормативів. Норми витрат праці. Запровадження, заміна і перегляд норм праці. Оперативний і цільовий аналіз стану

нормування праці. Інтенсивність праці, напруженість норм трудових витрат. Атестація якості діючих норм праці. Аналіз нормування праці. Шляхи вдосконалення норм праці. Оцінка економічної і соціальної ефективності заходів щодо вдосконалення організації нормування праці. Методи визначення, оцінки та порівняння виробничої інтенсивності і напруженості праці. Методи та інструментарій бережливого виробництва.

Змістовий модуль 11. Організація оплати праці.

Принципи організації оплати заробітної плати. Форми і системи заробітної плати. Системи, методи і форми матеріального і нематеріального стимулювання праці персоналу. Відрядна система оплати праці. Погодинна система оплати праці. Безтарифна система оплати праці. Розробка політики в області оплати праці. Технології, методи і методики проведення аналізу та систематизації документів і інформації. Основи документообігу та документаційного забезпечення. Структура організації і вакантні посади (професії, спеціальності). Основні нормативні правові акти в частині ведення документації по персоналу. Технології та методи формування і контролю бюджетів і фондів з оплати праці. Тарифно-кваліфікаційні довідники робіт і професій робітників і кваліфікаційні характеристики посад службовців. Формування системи оплати праці. Фонд оплати праці.

Змістовий модуль 12. Організація потокового виробництва.

Організація поточних методів виробництва на промисловому підприємстві. Особливості організації однопредметної безперервно-потокової лінії. Організація автоматизованого виробництва Розрахунок основних параметрів роботи поточних ліній. Організація виробничого процесу у часі та просторі. Удосконалення організації виробництва - основа виробничої стратегії. Процес постійного вдосконалення виробництва. Керівництво проектом щодо вдосконалення організації виробництва. Автоматизація та роботизація виробництва.

Змістовий модуль 13. Організація технічної підготовки виробництва.

Технологія і технологічний процес. Життєвий цикл продукту виробництва. Організація технічного обслуговування. Організація технічного нормування. Організація підготовки виробництва і процесів переходу на випуск нової продукції. Методологічні принципи розробки проекту виробництва. Технічна підготовка виробництва. Організаційна підготовка виробництва. Поняття системи створення та освоєння нової техніки. Наукова підготовка виробництва. Конструкторська підготовка виробництва. Технологічна підготовка виробництва.

Змістовий модуль 14. Організація технічного контролю якості продукції.

Загальні відомості про технічний контроль (ТК). Основні терміни та визначення ТК. Об'єкти і суб'єкти ТК. Класифікація видів ТК. Система ТК. Технічний контроль в процесі виробництва. Проектування технологічних процесів і операцій ТК. Основні правила і порядок розробки технологічних процесів ТК. Визначення обсягу контролю. Вибір засобів контролю. Визначення розряду робіт виконавців контролю. Технологічні документи на технічний контроль. Автоматизація технологічного проектування ТК. Засоби контролю та контрольні пристосування. Типові процеси ТК. Методика системного проектування типових процесів контролю. Типові процеси контролю якості виробів.

Змістовий модуль 15. Організація обслуговування виробництва.

Мета та завдання обслуговування виробництва. Види організаційної структури управління ремонтними службами: централізовані, децентралізовані і змішані. Система

технічного обслуговування (ТО) на підприємстві. ТО і ремонт обладнання, інструментальне обслуговування, транспортний, енергетичний і інші підсистеми. Діагностика обладнання. Організація ремонтного господарства. Фінансове забезпечення технічного обслуговування виробництва. Ремонтно-механічна служба. Система планово-попереджувального ремонту.

Блок змістових модулів 3. Основи планування

Змістовий модуль 16. Значення, види та методи планування.

Економічна сутність, значення, цілі, задачі планування. Методи планування. Види планів. Алгоритм формування планів. Бюджетування на підприємстві, його види та значення. Методи бюджетування. Операційне та стратегічне планування. Фінансове планування. Завдання фінансового планування. Бюджетування, як ефективний спосіб планування. Фінансовий та операційний бюджети. Бюджет продажів. Положення про бюджетування. Бюджетування і планування для досягнення ефективності роботи підприємства.

Змістовий модуль 17. Планування виробничої програми та виробничої потужності.

Економічна сутність та складові виробничої програми. Завдання виробничої програми. Зміст плану виробництва продукції і порядок його розробки. Поняття виробничих потужностей. Планування виробничих потужностей у натуральному виразі. Планування виробничих потужностей у вартісному виразі. Етапи розробки виробничої програми. Складові виробничої програми, у тому числі забезпечення матеріально-технічного постачання, чисельність персоналу і оплати праці, інвестиції і фінансовий план. Техніко-економічне обґрунтування виробничої програми. План виробництва продукції в натуральному вираженні. План виробництва продукції у вартісному вираженні. План реалізації продукції в натуральному і вартісному вираженні.

Змістовий модуль 18. Планування технічного розвитку виробництва.

Проектування, освоєння нової і підвищення якості продукції, що виготовляється. Планування науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт (НДДКР). Планування впровадження прогресивної технології механізації та автоматизації виробництва. Планування заходів щодо вдосконалення управління, систем планування і організації виробництва. План по науковій організації праці (НОП). План по економії матеріалів, палива і енергії. План модернізації та заміни застарілого обладнання, оснащення та інструменту. План капітального ремонту основних фондів. План використання виробничих фондів. План техніко-економічного рівня виробництва і продукції, що випускається. Фінансові джерела забезпечення технічного розвитку виробництва.

Змістовий модуль 19. Планування виробничих інвестицій підприємства.

Сутність і класифікація джерел фінансування виробничих інвестицій. Інвестиційне планування: поняття, сутність і форми. Формування джерел фінансування капітальних вкладень. Власні кошти підприємства. Методи фінансування інвестиційної діяльності. Кредитне фінансування. Інвестиційний податковий кредит. Акціонерне і державне фінансування. Проектне фінансування. Лізинг і оренда у забезпеченні фінансування основних фондів. Авансований капітал і фактори, що його визначають. Прогнозування виробничих інвестицій підприємства. Поточне планування виробничих інвестицій підприємства. Оперативне планування виробничих інвестицій підприємства. Методи оцінки інвестиційного проекту виробничого підприємства. Методи оцінки вартості виробничого підприємства.

Змістовий модуль 20. Планування чисельності персоналу.

Завдання та етапи планування чисельності персоналу виробничого підприємства . Оптимізація використання персоналу. Фактори, що визначають потреби в персоналі. Внутрішньоорганізаційні чинники, що визначають потреби в персоналі. Зовнішні фактори, що визначають потреби в персоналі. Вдосконалення процесу прийому на роботу. Організації професійного навчання. Створення основи для розвитку інших програм управління персоналом. Скорочення загальних витрат на робочу силу за рахунок продуманої, послідовної та активної політики на ринку праці. Оптимізація витрат на оплату праці.

Змістовий модуль 21. Планування продуктивності праці та її росту.

Завдання та етапи планування продуктивності праці та її росту. Визначення рівня продуктивності праці. Система показників вимірювання продуктивності праці. Дослідження виконання плану і динаміки продуктивності праці. Встановлення ступеня виконання норм виробітку робітниками. Оцінка рівня і динаміки продуктивності праці - вивчення чинників продуктивності праці і виявлення резервів її подальшого підвищення. Аналіз взаємозв'язку продуктивності праці з іншими економічними показниками, що характеризують результати роботи підприємства.

Змістовий модуль 22. Планування фонду заробітної плати та середньої зарплати.

Завдання та етапи планування фонду заробітної плати та середньої зарплати. Склад фонду оплати праці. Планування і розрахунок фонду оплати праці з урахуванням податків, внесків та інших обов'язкових платежів. Підготовка інформації для планування фонду оплати праці. Розрахунок чисельності персоналу для планування ФОП. Вибір структури планування ФОП. Методи розрахунку ФОП. Планування фонду заробітної плати на основі використання її середньої величини. Поелементний (прямого рахунку) метод планування фонду заробітної плати.

Змістовий модуль 23. Планування матеріально-технічного забезпечення.

Завдання і зміст плану матеріально-технічного забезпечення виробництва. Методи планування матеріально-технічного забезпечення. Планування потреби на виробництво прямим рахунком. Ремонтно-експлуатаційні потреби за укрупненими нормативами (встановленими на одиницю обладнання, 1 кв. м площі, однієї людини). Планування виготовлення технологічного оснащення, спецінструменту. Планування витрати на НДДКР за укрупненими нормативами. Мінімізація витрат на придбання, доставку, приймання, зберігання і оптимізація рівня запасів матеріальних цінностей. Формування раціональних умов і обсягів поставок, розробка заходів максимального включення в оборот вторинних ресурсів і зниження втрат. Економічна сутність і завдання логістики.

Блок змістових модулів 4. Основи обліку та економічного аналізу

Змістовий модуль 24. Облік та аналіз виробничої програми.

Завдання і зміст обліку та аналізу виробничої програми. Аналіз формування і виконання виробничої програми. Аналіз асортименту продукції. Аналіз структури продукції. Аналіз випуску та реалізації готової продукції. Облік випуску і реалізації готової продукції. Види обліку на підприємстві: оперативний, бухгалтерський і статистичний. Бухгалтерський облік і аудит. Податковий облік. Первинні облікові документи, їх види, зміст і значення. Види та основні елементи договорів у фінансово-господарській діяльності виробничого підприємства. Облік витрат і калькулювання собівартості продукції. Облік доходів і грошових

надходжень виробничого підприємства. Визначення прибутку та розрахунок рентабельності випуску продукції.

Змістовий модуль 25. Облік кадрів і виробітку продукції, їх аналіз.

Завдання і зміст обліку кадрів і виробітку продукції. Мета на напрями аналізу кадрів і виробітку продукції. Мета аналізу трудових показників. Методика аналізу готової продукції. Об'єкти аналізу обсягів виробництва і реалізації продукції. Аналіз ефективності використання персоналу підприємства. Забезпеченість підприємства персоналом за категоріями і основними професіями. Аналіз якісного складу кадрів за рівнем їх кваліфікації. Баланс використання робочого часу. Ефективність використання робочого часу. Аналіз непродуктивних витрат праці. Аналіз забезпеченості підприємства трудовими ресурсами, руху кадрів і використання робочого часу/ Оцінка динаміки і виконання плану за рівнем трудомісткості продукції. Факторний аналіз рентабельності персоналу. Аналіз використання персоналу підприємства та фонду заробітної плати. Джерела інформації: план по праці, статистична звітність «Звіт з праці», дані табельного обліку і відділу кадрів. Оперативний, бухгалтерський та статистичний облік кадрів і виробітку продукції.

Змістовий модуль 26. Облік заробітної плати і аналіз використання фонду заробітної плати.

Теоретичні та методологічні аспекти обліку праці та її оплати. Мета, завдання та зміст обліку заробітної плати. Джерела інформації для аналізу використання фонду заробітної плати. Нормативне регулювання та документальне оформлення оплати праці. Оперативний, бухгалтерський і статистичний облік заробітної плати. Синтетичний і аналітичний облік розрахунків по оплаті праці. Облік і аналіз розрахунків з персоналом по оплаті праці. Облік утримань та відрахувань із заробітної плати. Облік розрахунків по соціальному страхуванню і забезпеченню. Методи обліку і аналізу показників з праці і оплати праці. Оптимізація оплати праці.

Змістовий модуль 27. Облік основних фондів і матеріальних цінностей, їх аналіз.

Теоретичні та методологічні аспекти обліку основних фондів і матеріальних цінностей. Мета, завдання та зміст обліку основних фондів і матеріальних цінностей. Джерела інформації для аналізу використання основних фондів і матеріальних цінностей. Оперативний, бухгалтерський і статистичний облік основних фондів і матеріальних цінностей. Синтетичний і аналітичний облік основних фондів і матеріальних цінностей. Облік і аналіз руху основних фондів. Амортизація і амортизаційні відрахування. Облік поточного і капітального ремонту основних засобів. Оптимізація витрат на придбання та утримання основних фондів і матеріальних цінностей.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою отримання інформації про ефективність роботи викладача та результативність опанування учнями навчального матеріалу, стимулювання й підвищення їхньої мотивації до навчання, у процесі викладання навчальної дисципліни «Економіка і організація виробництва» застосовуються такі методи контролю:

- тестування, усне та письмове опитування під час семінарських занять, консультацій, заліку;
- самоконтролю (відповіді здобувачів на запропоновані запитання після самостійного опрацювання навчального матеріалу), взаємоконтролю, корекції, самокорекції та взаємокорекції;
- усний контроль, письмові роботи, контроль за допомогою технічних засобів та інформаційних систем тощо.

Види контролю:

- Поточний – контроль знань здійснюється під час проведення аудиторних знань, перевірки самостійної роботи здобувача, проведення семінарських занять і має на меті перевірити рівень підготовки здобувачів до виконання конкретних завдань;
- Тематичний – складання диференційованого заліку за певними темами вміння використовувати отримані теоретичні знання та практичні вміння після опрацювання тематичного та практичного матеріалу;
- Підсумковий – виставлення семестрової оцінки здобувачам, які опрацювали теми, практично засвоїли їх і мають позитивні оцінки.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути:

- стандартизовані тести;
- аналітичні звіти, есе;
- розрахункові роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації та виступи здобувачів на наукових заходах;
- розрахункові роботи;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
(ЗА 12-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ)**

Бал и	Критерії оцінювання
12	Здобувач освіти демонструє ґрунтовні, повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає вмісту навчальної дисципліни; правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни при виконанні практичних/лабораторних робіт та при курсовому проектуванні, аналізувати отримані дані на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь; знає сучасні технології, тенденції їх розвитку та методи розрахунків; проявляє вміння самостійно ставити та вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії; може відстоювати власну позицію з питань, що розглядаються; спроможний самостійно підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 100 відсотків загальної кількості завдань
11	Здобувач освіти демонструє систематичні та глибокі знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; вміє аналізувати явища, які висвітлюються в її вмісті; розуміє взаємозв'язок і тенденції розвитку фундаментальних основ дисципліни; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні з ґрунтовним аналізом та оцінкою достовірності одержаних результатів; творчо використовує знання у нестандартних ситуаціях, вміє ставити і розв'язувати задачі у фаховій сфері, застосовуючи вивчений матеріал для формування власних суджень та використання у практичній діяльності; спроможний самостійно або з мінімальною допомогою викладача підготувати виступ на студентській науковій конференції; визначає програму своєї пізнавальної діяльності із системним оцінюванням різноманітних явищ та процесів; займає активну життєву позицію; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 90-95 відсотків загальної кількості завдань
10	Здобувач освіти демонструє глибокі і ґрунтовні знання матеріалу за вмістом навчальної дисципліни; робить на професійному рівні аналіз можливих ситуацій на основі їх вмісту; вміє застосовувати теоретичні положення при виконанні

	практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, але допускає окремі неточності; вміє самостійно знаходити та виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною; знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; адекватно оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; знає зв'язок між суміжними дисциплінами; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси; самостійно користується додатковими джерелами; при тестовому контролі виконує 82-89 відсотків загальної кількості завдань
9	Здобувач освіти ґрунтовно володіє матеріалом за вмістом навчальної дисципліни, знає і використовує її основні положення для, аналізу можливих ситуацій при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє пояснити основні фундаментальні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді про зміну результату при зміні вихідних параметрів; помилки у відповідях/рішеннях/ відповідних завдань не є системними; вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; самостійно знаходить та користується додатковими джерелами інформації; при тестовому контролі виконує 75-82 відсотків загальної кількості завдань
8	Здобувач освіти виявляє добрі знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, але допускає несуттєві помилки при використанні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; вміє застосовувати навчальні матеріали у стандартних ситуаціях та задоволенні практичних потреб; вміє аналізувати, робити висновки; самостійно користується додатковими джерелами інформації; обґрунтовано використовує термінологію та фундаментальні положення; при тестовому контролі виконує 67-74 відсотків загальної кількості завдань
7	Здобувач освіти виявляє певні знання навчального матеріалу за вмістом навчальної дисципліни, правильно і логічно відтворює її вміст; демонструє достатні вміння під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні, самостійно визначає шляхи їх виконання; оперує базовими теоріями і фактами взаємозв'язку між дисциплінами, вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; у стандартних ситуаціях за допомогою викладача вміє застосовувати теоретичні знання; з окремими неточностями вміє знаходити та використовувати додаткові інформаційні матеріали; при тестовому контролі виконує 58-66 відсотків загальної кількості завдань
6	Здобувач освіти засвоїв основний теоретичний матеріал навчальної дисципліни та орієнтується в її вмісті; виконує стандартні (типові) завдання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; розуміє основні взаємозв'язки між дисциплінами та практичними потребами, що є визначальними в курсі, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; з допомогою викладача може вирішувати подібні завдання, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок; виконує 50-57 відсотків загальної кількості тестів
5	Здобувач освіти має певні формалізовані знання навчального матеріалу, але невпевнено орієнтується у вмісті навчальної дисципліни та основних теоретичних положеннях; частково володіє вміннями щодо виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; відсутнє розуміння взаємозв'язків з іншими дисциплінами та практичними потребами; виконує 41-49 відсотків загальної кількості тестів
4	Здобувач освіти демонструє неповні знання навчального матеріалу; недостатньо орієнтується у вмісті навчальної дисципліни; демонструє деякі вміння при застосуванні теоретичних положень під час виконання практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; допускає суттєві помилки, пов'язуючи базові

	фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 33-40 відсотків загальної кількості завдань
3	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни; слабо орієнтується в її вмісті; допускає істотні помилки при виконанні практичних/лабораторних робіт та курсовому проектуванні; не пов'язує базові фундаментальні положення з практичними потребами; при тестовому контролі виконує 15-32 відсотків загальної кількості завдань
2	Здобувач освіти лише частково опанував навчальний матеріал дисципліни, не орієнтується в її вмісті, потребує суттєвої допомоги при виконанні практичних/лабораторних/ курсових робіт, демонструє незнання базових фундаментальних положень; при тестовому контролі виконує не більше 15 відсотків загальної кількості завдань
1	Здобувач освіти не опанував навчальний матеріал дисципліни, не знає наукових фактів, визначень, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, у нього відсутнє системне мислення, практичні навички не сформовані

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література:

1. Економіка і організація виробництва: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за технічними та інженерними спеціальностями / Петренко К.В., Скоробогатова Н.Є. – К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. – 177 с.
2. Організація видавничої і поліграфічної діяльності. Навчально-методичний посібник для здобувачів освітнього ступеня бакалавра спеціальності 186 “Видавництво та поліграфія” усіх форм навчання [Електронний ресурс]/ [упоряд. Т.І. Веретільник, Л.Д. Мисник, Б.В. Мисник, Р.Б. Капітан] ; М-во освіти і науки України, Черкас. держ. технол. ун-т. – Черкаси : ЧДТУ, 2020 – 157 с.
3. Карпюк Г.І. Основи підприємництва: Навчальний посібник для здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/pto/2021/04/19/Osnovy%20pidpryyemnytstva.pdf>

Додаткова література:

1. Підлісна О.А. Економіка і організація виробництва: конспект лекцій з дисципліни «Економіка і організація виробництва» [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавр Підлісна О.А., Ткаченко Т.П.; КПІ ім. Ігоря Сікорського Електрон. текст. дані – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. – 146 с.
2. Організація та економіка видавничої справи / Лазановський П.П., 2021 - 126с. ISBN: 966-8340-83-3
3. Фінансовий менеджмент: підручник - [А.М. Поддєрьогін, Н.Д. Бабяк, М.Д. Білик та інші]; кер. кол. авт. і наук. ред. проф. А.М. Поддєрьогін. - 2-ге видання; вип. перероб. - кийв: КНЕУ, 2017 рік
4. Економіка підприємства: Навчальний посібник / С.М. Рогач, Н.М. Суліма, Л.М. Степасюк та ін. – 2-ге вид. К. : «ЦП «КОМПРИНТ»». 2018. 392 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://learn.ztu.edu.ua/course/view.php?id=371> Освітній портал Економіка та організація виробництва Державний університет "Житомирська політехніка"
2. http://bookwu.net/book_ekonomika-i-organizaciya-virobnictva_1010/ Економіка і організація виробництва